

Bestuurlijk aandachtspunt: pragmatische uitwerking dagelijks bestuur (DB) en tevens verwerking bestuurlijk aangenomen uitgangspunten wijziging gemeenschappelijke regeling

Versie: 29 november 2022

1. Pragmatische uitwerking dagelijks bestuur

GGD Flevoland heeft momenteel een dagelijks bestuur welke gelijk is aan het algemeen bestuur. Dit is in strijd met de wet. Dit zorgt er voor dat taken die wettelijk bij het dagelijks bestuur belegd zijn, maar uitgevoerd worden door een ander orgaan, vernietigbaar zijn. Dit geldt ook i.g.v. een dagelijks bestuur dat niet voldoet aan de wettelijke vereisten.

In de vergadering van het algemeen bestuur van d.d. 29 september jl. is door het bestuur aangegeven de voorkeur te hebben voor een pragmatisch insteek bij de inrichten van het wettelijk verplichte dagelijks bestuur. Dit komt voort uit de eigenheid van de gemeenschappelijke regeling van GGD Flevoland, welke bestaat uit zes gemeenten.

Door het beperkte aantal gemeenten en de onderlinge verschillen in inwoneraantallen tussen de gemeenten is het complex om een evenwichtig dagelijks bestuur te vormen die recht doet aan de wens om als collegiaal bestuur te opereren.

De pragmatische belangen van GGD Flevoland en de wettelijke vereisten waar de gemeenschappelijke regeling aan onderhavig is brengen de volgende uitgangspunten voort:

- 1. De bevoegdheden, verplichtingen en zwaartepunt blijven zo veel als mogelijk bij het algemeen bestuur.*
- 2. De absolute (wettelijke) noodzakelijkheden van het dagelijks bestuur moeten kunnen worden uitgevoerd.*
- 3. Het dagelijks bestuur heeft nimmer de meerderheid van het algemeen bestuur.*

Om hier invulling aan te geven worden hieronder de volgende inrichting van het dagelijks bestuur en haar werkwijze voorgesteld.

Financiële kerngroep

Dit scenario streeft naar een zo veel als mogelijk afgeslankte vorm van het dagelijks bestuur, terwijl er nog wel kan worden voldaan aan de wettelijke vereisten en verplichtingen:

Wijzig de tekst van de gemeenschappelijke regeling zodat deze voldoet aan de Wgr en andere wettelijke regelingen. Neem hierin op dat het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee of meer andere leden. Stel de voorzitter, de vicevoorzitter en de portefeuillehouder financiën aan als de leden van het dagelijks bestuur.

Wijzig de gemeenschappelijke regeling door op te nemen dat het dagelijks bestuur enkel die bevoegdheden en verplichtingen heeft en uitvoert die wettelijk bij het dagelijks bestuur zijn belegd en niet kunnen worden overgedragen. Wijzig de gemeenschappelijke regeling opdat er op basis van de gemeenschappelijke regeling geen extra taken bij het dagelijks bestuur worden belegd.

Wijzig de gemeenschappelijke regeling door op te nemen dat het dagelijks bestuur alleen vergadert wanneer dit nodig wordt geacht. Deze noodzakelijkheid komt voort uit de taken die wettelijk door het dagelijks bestuur moeten worden uitgevoerd.

Voorgestelde tekst gemeenschappelijke regeling

De voorgestelde gewijzigde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling GGD Flevoland luidt dan als volgt:

Artikel 14 Samenstelling, benoeming en ontslag van het dagelijks bestuur

1. Het algemeen bestuur wijst bij het begin van elke zittingsperiode van de colleges uit zijn midden de leden aan van het dagelijks bestuur.
2. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het algemeen bestuur en twee leden.
3. Hij die ophoudt lid van het algemeen bestuur te zijn, houdt ook op lid van het dagelijks bestuur te zijn.
4. Als tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur zo spoedig mogelijk een nieuw lid.
5. Het algemeen bestuur kan het dagelijks bestuur of een of meer leden daarvan ontslag verlenen als deze(n) het vertrouwen van het algemeen bestuur niet meer bezit of bezitten, nadat dit lid zich heeft kunnen verantwoorden. De artikelen 49 en 50 van de Gemeentewet zijn dan overeenkomstig van toepassing.
6. Het dagelijks bestuur kan zich laten bijstaan door een of meer adviseurs.

Artikel 15 Bevoegdheden dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur kan de uitoefening van zijn bevoegdheden voor zover als mogelijk in mandaat verlenen aan de directeur Publieke Gezondheid.
2. In de door het dagelijks bestuur vast te stellen organisatieverordening, zoals bedoeld artikel 24, worden de taken beschreven van de directeur Publieke Gezondheid en de wijze waarop het dagelijks bestuur toeziet op de uitvoering daarvan.

Artikel 16 Werkwijze dagelijks bestuur

1. Het dagelijks bestuur vervult niet meer dan de wettelijke taken die rechtstreeks uit wetgeving aan het dagelijks bestuur worden opgedragen, tenzij het algemeen bestuur anders beslist.

2. Het dagelijks bestuur komt alleen bijeen indien de voorzitter het nodig oordeelt, of indien het door één van de leden van het dagelijks bestuur wordt gevraagd.

Toelichting

Omdat veel van de wettelijke verplichtingen financieel van aard zijn, wordt voorgesteld de portefeuillehouder financiën als één van de leden aan te wijzen. Door de ondersteunende functie van de vicevoorzitter naar de voorzitter, wordt voorgesteld tevens de vicevoorzitter als lid aan te wijzen.

Door het dagelijks bestuur niet meer dan de wettelijke taken uit te laten voeren, wordt het dagelijks bestuur minimaal belast en blijft elk andere bevoegdheid en verantwoordelijkheid bij het algemeen bestuur. Door alleen te vergaderen wanneer dit noodzakelijk is, wordt er minimaal veranderd aan de huidige werkwijze.

Hierdoor wordt er, voor de inrichting en werkwijze van het DB, een tussenweg gezocht tussen de juridische eisen en de praktische uitwerking waar de GGD Flevoland mee van doen heeft.

Voor het vaststellen en wijzigen van de begroting en het vaststellen van de jaarrekening geldt het systeem van gewogen stemmen. De verantwoordelijkheid van vaststelling is belegd bij het algemeen bestuur. Wanneer het dagelijks bestuur geen van deze taken uitvoert en het proces met betrekking tot begroting en jaarrekening slechts voorbereidt, komt deze situatie ook niet juridische in de knel (m.b.t. de meerderheid van het algemeen bestuur). Het is niet wettelijk verplicht dat deze taken wél door het dagelijks bestuur uitgevoerd worden, dus kan er voor worden gekozen dit bij het algemeen bestuur te laten.

Hierdoor wordt voldaan aan de eerder genoemde uitgangspunten

N.B. deze vorm van dagelijks bestuur is eind 2021 identiek aangenomen door het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Flevoland als oplossing voor dezelfde problematiek.

2. Voorstel verwerking bestuurlijk aangenomen uitgangspunten wijziging gemeenschappelijke regeling

Naar aanleiding van de voorgestelde uitgangspunten, zoals geagendeerd voor AB'n op 29 september (GGD Flevoland) en 5 oktober jl. (AB VRGV en AB VRF), wordt in deze notitie het voorstel uitgewerkt over op welke de uitgangspunten leiden tot wijziging in de gemeenschappelijke regeling.

In de eerder genoemde AB'n zijn een tweetal algemene uitgangspunten geformuleerd, te weten:

1. Het algemeen bestuur doet een voorstel van de wijzigingen naar de colleges.
2. De bepalingen van de Wgr worden, in principe, op een technische manier opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

Op basis van deze uitgangspunten wordt voorgesteld de bepalingen als volgt te verwerken in de gemeenschappelijke regeling en deze in het voorstel van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling als zodanig op te nemen:

1. Zienswijzen van de gemeenteraden

Houd zo veel als mogelijk de huidige werkwijze aan en laat alle zienswijzen waar mogelijk via het begrotingsproces lopen. Voeg aan de bepaling de mogelijkheid toe om bij zwaarwegende zaken de kans te bieden voor de gemeenteraden om hun opvattingen kenbaar te maken voordat het besluit door het algemeen bestuur genomen wordt. Het is in zo een geval van belang dat er op geen andere manier de mogelijkheid tot een zienswijze is geweest. Of dit zich voordoet wordt vervolgens per situatie door het bestuur beoordeeld.

2. Aanpassing termijnen begrotingscyclus

Dit betreft een wettelijke verplichting van de Wet gemeenschappelijke regelingen en deze termijnen zijn reeds in werking. Neem de nieuwe termijnen uit de Wgr op in de gemeenschappelijke regeling van GGD Flevoland.

3. Actieve informatieplicht

Neem conform de Wgr een bepaling op waarin wordt aangegeven dat het openbaar lichaam de gemeenteraden alle inlichtingen geeft die de raden nodig hebben voor de uitoefening van hun taken.

Voldoe verder aan de informatieplicht vergelijkbaar met de informatieplicht tussen het college en de gemeenteraad. Er wordt verwezen naar een handvest welke apart wordt opgesteld en aan de colleges en gemeenteraden wordt voorgelegd. Dit handvest wordt op een later moment door het bestuur vormgegeven en zal bij de gemeenteraden ter goedkeuring worden aangeboden.

4. Evaluatie

Neem hierin op dat de gemeenteraden bij het algemeen bestuur om evaluatie van hun betrokkenheid bij de gemeenschappelijke regeling kunnen verzoeken.

Kies voor een werkwijze met weinig voorschriften. Dit vormt de mogelijkheden voor een specifieke aanpak, die onder regie van het algemeen bestuur plaatsvindt maar wel na voorafgaand overleg over de aanpak met de gemeenteraden.

5. Gemeenschappelijke adviescommissie

Van het recht van de gemeenteraden een gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen kan niet worden afgeweken. Verwijs in de gemeenschappelijke regeling naar de Wet gemeenschappelijke regelingen.

6. Burger- en belanghebbende participatie

Verwijs met een kapstokartikel naar een regeling/handvest voor de wijze waarin burger- en belanghebbende participatie geregeld is. Dit handvest kan later door het algemeen bestuur worden vormgegeven, buiten het huidige proces van wijzigen van de gemeenschappelijke regeling. Deze wordt vervolgens bij de gemeenteraden ter goedkeuring aangeboden. Dit laat voldoende flexibiliteit om dit naar wens van de besturen en de gemeenten in te richten.

Op dit moment is er bij GGD Flevoland nog geen systeem dat participatie faciliteert. Het instellen hiervan heeft een langere aanlooptijd, met dit kapstokartikel is het mogelijk dit los van het huidige proces naar behoefte in te richten.

Dit proces zal worden gestart met een bestuursessie in maart 2023.

7. Toe- en uittreding gemeenschappelijke regeling

Toe- en uittreding is enkel mogelijk na wettelijke wijziging van de indeling van gemeenten en regio's. Noem dit als enige voorwaarden van toe- en uittreden.

De colleges van de deelnemende en de toe- en uittredende gemeenten zijn de partijen van de gemeenschappelijke regeling. Neem op dat deze colleges in onderling overleg de gevolgen voor het vermogen van de GGD en de deelnemende gemeenten regelen. In zo een geval moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen.